

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, XXX г.
[...] (2021) XXX draft

ANNEXES 1 to 5

ПРИЛОЖЕНИЯ

към

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Насоки за държавна помощ за широколентови мрежи

ПРИЛОЖЕНИЕ I — КАРТОГРАФИРАНЕ

1. ОБХВАТ

- (1) Приложението очертава препоръчителни методики за извършване на картографиране в подкрепа на намесата чрез държавна помощ за изграждане на фиксирани и мобилни мрежи.
- (2) Целта му е да се повиши прозрачността на методиката за събиране и оценка на информация за наличието и показателите на изпълнение на мрежите.
- (3) За фиксираните мрежи за достъп и за мобилните и фиксираните безжични мрежи за достъп в приложението се изброява следното:
 - i. критерии, които да се прилагат за картографиране на показателите на мрежите; както и
 - ii. информацията, която компетентните държавни органи може да събират, за да потвърдят точността на предоставената информация; както и
 - iii. допълнителна информация за инфраструктурата, която компетентните държавни органи може да поискат от операторите в конкретни ситуации, когато това е надлежно обосновано за извършването на задълбочена оценка¹.

2. ЦЕЛ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

- (4) Целта на картографирането е да се получи обективно представяне на „постижимите показатели на изпълнение“, на които може да се разчита при „условия на върхово натоварване“.
- (5) „Постижимите показатели на изпълнение“ трябва да се характеризират поне по отношение на скоростта на изтегляне и качване, на която може да се разчита при условия на върхово натоварване.
- (6) Държавните органи, отговорни за публичната намеса, може да картографират и други критерии за изпълнение, за да характеризират показателите на мрежите при върхово натоварване (напр. закъснение, загуба на пакети, грешни пакети, колебание, наличие на услуги²). Държавите членки може да изберат да направят това, за да насочат по-добре публичната намеса за справяне с неефективност на пазара и да осигурят подходяща „радикална промяна“.
- (7) Върхово натоварване е времето от деня с обичайна продължителност от около час, когато натоварването на мрежата обикновено е максимално³. Върховото

¹ Това може да бъде предмет на поверително третиране в съответствие с националното законодателство, според случая.

² За тези критерии за качество следва да се използват техническите спецификации, предоставени от ОЕРЕС: Коефициент на грешка относно IP пакети (Y.1540); Коефициент на загуба на IP пакети (Y.1540); Закъснение на IP пакети (двупосочно) (RFC 2681); Колебание на закъснението на IP пакети (RFC 3393); Наличност на IP услугите (Y.1540).

³ ОЕРЕС BoR (20) 165.

натоварване може да се различава за отделните държави членки и райони. Ето защо, за да се идентифицира времето с най-голямо натоварване, следва да се направи консултация с НРО.

- (8) „Условия на върхово натоварване“ са условията, които се очакват при работа на мрежата при върхово натоварване. Подходящите условия на върхово натоварване са изброени в раздел 3.1 за фиксирани мрежи и в раздел 4.1 за мобилни и фиксирани безжични мрежи.
- (9) Картографирането трябва да бъде извършено на равнище адреси за фиксирани и фиксирани безжични мрежи въз основа на „свързани към мрежата помещения“ и на равнище адрес или въз основа на максимални⁴ 100x100-метрови мрежи⁵ за мобилни мрежи.
- (10) „Свързани към мрежата помещения“ означава помещенията, които в кратък срок може да бъдат свързани при обичайни за крайния потребител такси за активиране, независимо дали тези помещения са свързани с мрежата. Заинтересована страна може да отчита помещения като свързани с мрежата само ако след заявка от краен потребител поеме ангажимент да свърже помещенията и да активира услугата в рамките на 4 седмици от датата на заявката и то срещу нормални такси за активиране, което означава без допълнителни или извънредни разходи и, във всеки случай, без да се надхвърля средната такса за активиране във въпросната държава членка.
- (11) Когато предоставят информацията за показателите на изпълнение на мрежите си, заинтересованите страни следва да се придържат към най-високите научни и професионални стандарти. По-конкретно, използваните за целта на картографирането методика и техники следва да произтичат от приети професионални стандарти.
- (12) Когато предоставят изчисления за изпълнение, операторите трябва да вземат предвид всички тесни участъци, които може да попречат на способността им действително да достигнат заявените показатели (напр. мрежи за пренос). Ако операторите не потвърдят, че са предоставили информацията на тази база, държавите членки могат да я пренебрегнат.
- (13) По отношение на алтернативните методи за извършване на картографирането, например за фиксирани мрежи с комутация на пакети, държавните органи може да предложат алтернатива, когато това е надлежно обосновано, за използване на 20 % фактор на усвояване на най-натоварените връзки (участъци със затруднение), определени като средната интензивност на трафика, разделена на номиналната интензивност, във време на върхово натоварване. По отношение на безжичните и мобилните мрежи държавните органи може да предложат алтернативен метод, например като изчисляване при 95 % вероятност за ниско качество на сигнала или при изчисляване на номинално

⁴ По-малките мрежи (т.е. 20x20 метра) се считат за препоръчителни.

⁵ Доставка на данни следва да се предоставя под формата на географски райони (полигони) (растерни и векторни данни).

натоварване на клетката⁶, не по-ниско от 50 %⁷. Във всеки случай, независимо от използвания метод, всички показатели за изпълнение на мрежата трябва да са предоставени по отношение на „условия на върхово натоварване“ в съответствие с параграф (8).

3. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН МЕТОД ЗА КАРТОГРАФИРАНЕ НА СКОРОСТИТЕ НА ФИКСИРАНИ МРЕЖИ

3.1. КРИТЕРИИ ЗА КАРТОГРАФИРАНЕ НА СКОРОСТИТЕ НА ФИКСИРАНИ МРЕЖИ

- (14) За целите на този метод за картографиране държавите членки трябва да поискат от заинтересованите страна да предоставят информация за скоростта, осигурявана от тяхната мрежа при условия на върхово натоварване.
- (15) Под „условия на върхово натоварване“ се разбира всеки момент, когато не по-малко от 20 % от потребителите са активни и предават едновременно при номинална върхова интензивност, предоставена от оператора на всеки един от тях, както надолу, така и нагоре по веригата, което съответства на определението за обичайна интензивност на превишаване на търсенето⁸.

3.2. ИНФОРМАЦИЯ С ЦЕЛ ПРОВЕРКА — НАЙ-ДОБРИ ПРАКТИКИ

- (16) За да ограничат риска от опортюнистично поведение от страна на заинтересованите страни и да се гарантира, че предоставената информация е достатъчна, последователна и надеждна, с оглед да се избегне закъснението в предоставянето на услугите в целевия район, компетентните държавни органи, извършващи картографирането, може да решат да поискат от заинтересованите страни да подадат допълнителна информация относно мрежите си с цел верификация.
- (17) Компетентните държавни органи може да поискат от заинтересованите страни да предоставят пълно описание на методиката, използвана за изчисляване на постижимите показатели на изпълнение, включително, но не само:
 - i. използваната технология за мрежата (FTTH, FTTB, ADSL, VDSL, VDSL + DOCSIS.x за векторизиране и т.н.) с пълна спецификация на съответстващия стандарт;
 - ii. топологията на мрежата (напр. P2P или P2MP), включително опростена графика, която отразява физическото разположение на кабелите/влакната (например топологично дърво в GPON);

⁶ „Натоварване на клетката“ (зареждане на клетката) означава използвания среден процент от ресурсите на базовата станция от страна на крайните потребители по отношение на дадена услуга.

⁷ Ако полученото натоварване на клетката е по-ниско от 50 %, това трябва да бъде надлежно обосновано от операторите пред компетентните държавни органи.

⁸ Същата тази инфраструктура може да осигури много различни равнища на изпълнение на крайните потребители в зависимост от това колко потребители са мултиплексирани в тесни участъци и какви са номиналните им скорости. Показателите на изпълнението зависят от броя потребители, които са активни едновременно (който се увеличава в условия на върхово натоварване). Такова „положително статистическо мултиплексиране“ (където поне 20 % означава равнище на активност 1:5) също така изисква операторите да използват достатъчно точни модели за разпределение на трафика от потребители.

- iii. връзките с участъци със затруднения в топологията на мрежата, определени като сегменти от мрежата с по-голямо положително статистическо мултиплексиране, включително ясна информация относно i) съотношението на превишеното търсене над предлагането, използвано за определяне на величините на такава връзка (напр. в мрежата за пренос на данни) и ii) планирането на капацитета за такива връзки с участъци със затруднения. Във всеки случай държавният орган може да поиска статистическо охарактеризиране на постижимата скорост за краен потребител (напр. средната или обичайната скорост или вероятността за постигане на номиналната скорост, която да се предоставя на крайния потребител във всеки един момент, с посочени предположения за оформяне на модела на потребителя).

3.3. ИНФОРМАЦИЯ С ЦЕЛ ЗАДЪЛБОЧЕНА ПРОВЕРКА — НАЙ-ДОБРИ ПРАКТИКИ

- (18) Компетентните държавни органи може да решат да изискат от заинтересованите страни да изпратят допълнителна информация за компонентите на мрежата и техните местоположения с цел задълбочена проверка, например за преглед на използваната методика за изчисление на подадените показатели на изпълнение.
- (19) Компетентните държавни органи могат да поискат от заинтересованите страни да изпратят допълнителна информация за частта за достъп на фиксираната мрежа, включително, но не само:
 - i. местоположението на разпределителните кутии и отстоянието на окабеляването от разпределителната кутия до домакинството;
 - ii. ясна информация за изчисленията на бюджета на връзката (напр. как равнището на мощността на получавания сигнал се картографира спрямо битови скорости, приложените маржове в бюджета на връзките и т.н.). Компетентните държавни органи може да поискат от операторите да предоставят всички приложими бюджети на връзките, които са използвани за проектиране и оразмеряване на услугите на мрежата, с ключови параметри, включително описание на методиката, следвана от оператора за разработването на бюджета на връзките и обосновката.

4. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН МЕТОД НА КАРТОГРАФИРАНЕ ЗА МОБИЛНИ И ФИКСИРАНИ БЕЗЖИЧНИ МРЕЖИ

4.1. КРИТЕРИИ ЗА КАРТОГРАФИРАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МОБИЛНИ И ФИКСИРАНИ БЕЗЖИЧНИ МРЕЖИ

- (20) За целта на картографирането държавите членки следва да изискат от заинтересованите страни да изчисляват показателите на изпълнение на мрежите си, като вземат предвид следния принцип:
 - i. използване на най-добрите отраслови практики⁹, като се вземат предвид

⁹ Най-добрите отраслови практики означава параметри на моделиране, инструменти, планиране и граници на грешката, които са обичайни при планирането на безжични съобщителни системи и

- всички основни последици върху разпространението на безжичния сигнал¹⁰;
- ii. изчислението да се базира на 95 % вероятност за ниско качество на сигнала¹¹ за достигане на заявените показатели на изпълнение и във всеки случай не по-малко от 95 % вероятност от достигане на заявените показатели във всяка от точките в мрежата, като се вземат предвид възможните вариации в условията на разпространение поради произволни последици и възможни вариации сред точките в разглеждания район (т.е. на равнище адрес или на базата на минимални мрежи от 100x100 метра);
 - iii. възприети условия на върхово натоварване както следва:
 - а. за мобилни мрежи — номинално натоварване на клетката¹², не по-ниско от 50 %¹³ в случай че условията на трафика във време на върхово натоварване са значително по-високи;
 - б. за фиксирани безжични мрежи трябва да се използват очакваните реалистични условия на трафика във време на върхово натоварване, за да се извлече правилното натоварване на клетката за изчисленията¹⁴;
 - iv. показва производителността по краен потребител и въз основа на външни антени. Ако получаващата антена се споделя от няколко крайни потребители, цялостната ефективност следва да се разглежда като разпределена равномерно сред крайните потребители¹⁵;
 - v. показва ефективността по технология и по оперативна честота в случай на покритие с няколко технологии¹⁶ и няколко честоти¹⁷, като се взема предвид реално наличната ширина на честотната лента за дадена честота. В случай на употреба на нелицензирани честоти, това трябва да бъде ясно заявено.

бизнес, и които експертите в областта биха приели за верни и достатъчно правилни, ако трябваше да верифицират технологията.

- 10 Като например терен, сграда и смущения, когато се прогнозира мощността на получавания сигнал.
- 11 „Вероятност за ниско качество на сигнала“ означава вероятността минималните показатели на изпълнение да бъдат постигнати в най-далечния край на района на покритие (максимално заявено отстояние на покритието в разглеждания район). Изчисленията трябва да се основават на реалистични симулации на разпространението, изчисления на бюджета на връзката и достатъчни маржове.
- 12 „Натоварване на клетката“ (зареждане на клетката) означава използвания среден процент от ресурсите на базова станция от крайни потребители по отношение на определена услуга.
- 13 Ако полученото натоварване на клетката е по-ниско от 50 %, това трябва да бъде надлежно обосновано пред компетентните държавни органи.
- 14 Ако не се използват прогнози за трафика при върхово натоварване, следва да се използва номиналното натоварване на клетката от 90 % за фиксиран безжичен достъп. По-високото натоварване на клетката за фиксиран безжичен достъп (в сравнение с мобилните мрежи) отразява очаквания различен модел на използване, който води до по-голяма конкуренция за употребата на споделените ресурси на обслужващата базова станция.
- 15 При фиксирани безжични мрежи такъв може да е случаят със споделените покривни антени за сгради с няколко жилища.
- 16 3G UMTS и HSPA технологии; 4G LTE или LTE-advanced технологии; Несамостоятелна 5G за 3GPP, версия 15 (New Radio (NR) — основната мрежа е 4G) и самостоятелна NR (основната мрежа е 5G) и последващи разработки — 3GPP, версия 16 в процес на разработване, която ще включва нови спецификации за 5G. Компетентният орган може, и е препоръчително, да събира информация от технологии на базата на 3GPP, за да е ясно кои версии на 3GPP се използват, но предходното ниво на детайлност също е подходящо.
- 17 Целта е да се разделят двата типа широкочестотни ленти, sub-6 GHz и mm-wave, тъй като те често се използват за различни категории услуги.

(21) В съответствие с параграф (12) операторите трябва да вземат предвид следното:

- i. типа¹⁸ на мрежата за пренос на данни и капацитета ѝ за всяка базова станция¹⁹;
- ii. при фиксираните мрежи за достъп брой на обслужени и свързани с мрежата помещения във всяка изчислена мрежа.

4.2. ИНФОРМАЦИЯ С ЦЕЛ ПРОВЕРКА — НАЙ-ДОБРИ ПРАКТИКИ

(22) За да се ограничи риска от опортюнистично поведение от страна на заинтересованите страни и да се гарантира, че предоставената информация е достатъчна, последователна и надеждна, с оглед да се избегне закъснението в предоставянето на услугите в целевия район, компетентните държавни органи, извършващи картографирането, може да решат да поискат от заинтересованите страни да подадат допълнителна информация с цел проверка.

(23) Компетентните държавни органи следователно може да поискат от заинтересованите страни да предоставят пълно описание на методиката, използвана за изчисляване на картите на покритие, включително, но не само:

- i. модели на разпространение и ключови параметри за симулация на разпространението;
- ii. обща информация за компонентите на мрежата и по-конкретно на антените (напр. мощност на преноса, ММО, местоположения на обектите с антени);
- iii. ключова информация за изчислението на бюджета на връзката (напр. как равнището на мощността на получавания сигнал се картографира спрямо битови скорости, приложените маржове в бюджета на връзките и т.н.). Заинтересованите страни следва да предоставят всички приложими бюджети на връзка, които са използвани при проектирането и оразмеряването на мрежовите услуги, с техните ключови параметри, включително описанието на начина на разработване на бюджета и обосновката на връзката;
- iv. местоположението на обектите с клетки;
- v. характеристики на мрежата за пренос.

4.3. ИНФОРМАЦИЯ С ЦЕЛ ЗАДЪЛБОЧЕНА ПРОВЕРКА — НАЙ-ДОБРИ ПРАКТИКИ

(24) Компетентните държавни органи може да решат да изискат от заинтересованите страни да изпратят допълнителна информация за компонентите на мрежата и техните местоположения с цел задълбочена проверка, например за преглед на използваната методика за изчисление на подадените показатели на изпълнение. Компетентните държавни органи може

¹⁸ Оптичен кабел, Carrier Ethernet с меден проводник, безжична и т.н.

¹⁹ При връзката с оптичен кабел това обикновено може да се приеме за достатъчно.

да поискат от заинтересованите страни да изпратят допълнителна информация за мрежите си, включително, но не само:

- i. брой радиопредаватели на всеки обект;
- ii. надморската височина на радиопредавателите;
- iii. брой сектори на всеки обект с клетка;
- iv. използвани технологии за радиопредавателите, включително ред на ММО, налични канали на ширината на честотната лента;
- v. ефективната изотропно излъчена мощност, използвана от всеки радиопредавател.

ПРИЛОЖЕНИЕ II — ПУБЛИЧНИ НАМЕСИ ИЗВЪН ОБХВАТА НА ЧЛЕН 107, ПАРАГРАФ 1 ОТДФЕС

- (1) В следващите раздели се предлага задълбочен, но не изчерпателен преглед на примерите, за които настоящите насоки не се прилагат. Предвид кумулативното естество на критериите по член 107, параграф 1 отДФЕС, ако един от критериите не е спазен, наличието на държавна помощ може да бъде изключено и затова не е необходимо Комисията да бъде известявана за мярката преди прилагането ѝ в съответствие с настоящите насоки.

5. ЛИПСА НА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

- (2) Помощ за дейности, които не са от стопанско естество²⁰, т.е. не се използват за предлагането на стоки или услуги на пазара, не се счита за държавна помощ. Ето защо финансирането на инфраструктура, която не е предназначена за търговска експлоатация, по принцип е изключено от прилагането на правилата за държавна помощ. Това се отнася наистина за случаите, когато се разпределя публично финансиране за изграждането на инфраструктура или за осигуряването на ширококоловови услуги, за да се удовлетворят нуждите на държавната администрация, например за свързване помежду само на държавни органи посредством „затворени мрежи“, които не се използват за търговски цели²¹. Следователно финансирането на такива дейности попада извън обхвата на правилата за държавна помощ, както и съответно публичното финансиране на сродните „затворени мрежи“²².
- (3) Ако обаче такава мрежа (например допълнителният ѝ капацитет) бъде направена достъпна за използване от инвеститори в търговски ширококоловови услуги или други оператори, публичното финансиране за такава инфраструктура може да представлява държавна помощ. По подобен начин ако една първоначално „затворена мрежа“ впоследствие бъде направена достъпна за търговска употреба, може да важат правилата за държавна помощ²³. Например когато държавни органи изберат за доставчик на услуги за свързаност трета страна и финансират изграждането на мрежа, която да обхване нуждите на държавните органи, може да се включи държавна помощ, ако доставчикът използва инфраструктурата за други търговски дейности.

²⁰ Вж. Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз („Известие относно понятието за държавна помощ“), параграф 201 и следв. (ОВ С 262, 19.7.2016 г., стр. 1).

²¹ Вж. Решение на Комисията по дело C(2007) 2212 final от 30 май 2007 г., дело № 46/07 — Обединено кралство — Схема за мрежа на уелския публичен сектор (ОВ С 157, 10.7.2007 г., стр. 3).

²² Решение на Съда от 19 декември 2012 г. по дело *Mitteldeutsche Flughafen u Flughafen Leipzig-Halle/Комисия*, C-288/11, ECLI:EU:C:2012:821, параграф 42; Решение на Комисията по дело C(2007) 2212 final от 30 май 2007 г., дело № 46/07 — Обединено кралство — Схема за мрежа на уелския обществен сектор (ОВ С 157, 10.7.2007 г., стр. 3).

²³ Вж. Решение на Комисията C(2011) 3498 final от 23 май 2011 г., дело SA.31687 (№ 436/2010) — Италия — Ширококоловата мрежа във Фриули Венеция Джулия (Проект „Erme“) (ОВ С 274, 17.9.2011 г., стр. 3) и Решение на Комисията C(2010) 5696 от 11 август 2010 г., дело № 407/09 — Испания — Оптичен кабел Каталуня (Харха Oberta) (ОВ С 259, 25.9.2010 г., стр. 1).

- (4) Ако дадена широколентова инфраструктура се използва както за стопански, така и за нестопански дейности, публичното финансиране в случая е обект на разпоредби за държавна помощ само доколкото се отнася до разходите, които са свързани с въпросните стопански дейности²⁴. За да не попаднат в обсега на правилата за държавна помощ по отношение на стопанските дейности, държавите членки трябва да гарантират, че публичното финансиране, предоставено за нестопански дейности, не може да се използва за междувременно субсидиране на стопанските дейности на предприятието, например като направи така, че операторът, използващ мрежата за търговски цели, да заплати пазарна цена за такова използване на мрежата, и като ограничи публичното финансиране само до нетните разходи (включително цената на капитала) за нестопанските дейности, които следва да се идентифицират въз основа на ясно разделяне на сметките²⁵.

6. ЛИПСА НА ДЪРЖАВНИ РЕСУРСИ/ЛИПСА НА СЕЛЕКТИВНОСТ

6.1. НЕПАРИЧНИ МЕРКИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ТЪРСЕНЕТО

- (5) Държавите членки може да решат да стимулират търсенето на широколентови услуги с непарични мерки по отношение на търсенето. По принцип непаричните мерки по отношение на търсенето не съставляват държавна помощ. Тези партньорства могат да бъдат под различна форма.
- (6) Това може да са мерки, които целят да увеличат предполагаемата стойност на широколентовия интернет достъп, като обхванат аспекти на широколентовото търсене, различни от цената. Такива мерки обикновено имат за цел да повишат качеството на наличното съдържание²⁶ или да информират потребителите как да ги използват.
- (7) Непаричните мерки по отношение на търсенето може да приемат формата и на инструменти за обединено представяне на потребители, които могат да се използват, за да се намали несигурността на потенциални доставчици относно размера на даден пазар, да се координира търсенето и да се предостави повече сигурност относно вероятните печалби след стъпване на конкретен пазар. Това може да се направи първо като се измери потенциалното търсене посредством анкети и след това резултатите от анкетите се представят на публично достъпен уебсайт на държавните органи. Това може да включва елемент на общо признаване на потребителите преди разгръщане на мрежи, например посредством платформи за услуги, за да се потвърди и обобщи определено равнище на търсене преди извършването на публична или частна инвестиция.

²⁴ Вж. Решение на Комисията C(2010) 5696 от 11 август 2010 г., дело № 407/09 — Испания — Оптичен кабел Каталуня (Xarxa Oberta) (ОВ С 259, 25.9.2010 г., стр. 1). Вж. също и параграф 205 от Известието относно понятието за държавна помощ.

²⁵ Вж. параграф 206 от Известието относно понятието за държавна помощ. CAPEX (и сродни амортизации), използвани както за нестопански, така и за стопански дейности, ще трябва да бъдат разпределени между двата вида дейности въз основа на относими коефициенти на разпределение.

²⁶ Това може да включва i) популяризирането на програми за електронно управление (напр. телемедицина, eCare, дистанционно обучение, ИКТ в училищата); ii) популяризирането на местно или отраслово цифрово съдържание (напр. културно наследство, туризъм, образователно съдържание, местно земеделие/хранителни продукти и т.н.); iii) повишаването на интернет сигурността, поверителност и задаване на стандарти за качество или рекламни стандарти.

Потребителите могат да имат и опция да станат заинтересована страна в проект посредством възходящи модели/модели на самопомощ на инвестицията, като например кооперативи. Тази информация следва да е предоставена на всички оператори при недискриминационни условия. Ако обаче така създаденото търсене бъде предоставено само на един от избраните оператори, например чрез обединяване на потребители в един договор или включване на елемент на поемане на задължение на потребителите да се абонират само за един или няколко оператора, това може да се приеме за държавна помощ, предоставена на тези оператори.

6.2. АДМИНИСТРАТИВНИ И РЕГУЛАТОРНИ МЕРКИ

- (8) Освен чрез пряко финансиране на предприятията държавите членки могат да изберат няколко вида мерки, за да ускорят изграждането на широколентови мрежи, включително 5G²⁷. Тези мерки може, в съответствие с (или извън) правните задължения да улеснят например процеса на предоставяне на права за преминаване²⁸ и/или да изискват операторите на мрежи да споделят част от инфраструктурата си. Освен това в съответствие с регулаторните правила държавите членки може да изискват операторите да получат достъп до физическа инфраструктура, контролирана от държавни органи, която има способност да поема елементи на високоскоростни мрежи²⁹.
- (9) Операторите, които искат да изградят мрежи с много висока скорост, могат да изискват предприятията за електронни съобщения, газоподаване, електричество, отопление и вода, които извършват строителни работи, частично или изцяло финансирани с публични средства, да отговарят на разумно искане да координират строителните работи при условие, че това не включва допълнителни разходи и не възпрепятства контрола върху координацията на работите³⁰. Такава координация няма да представлява държавна помощ при условие, че заявяващият оператор поема собствените си разходи и възможността се предлага по прозрачен и недискриминационен начин на всички заинтересовани оператори (т.е. комунални услуги за електричество, газ, вода и т.н.), а не само на операторите на електронни съобщения³¹. Не може обаче да се изключи, че публичното финансиране на

²⁷ Според обясненията в Препоръката на Комисията относно инструментариума за свързаност (Connectivity Toolbox), Препоръка на Комисията от 18.9.2020 г. относно общ инструментариум на Съюза за намаляване на разходите за разгръщане на мрежи с много голям капацитет и гарантиране на своевременен и благоприятен за инвестициите достъп до радиочестотния спектър за 5G с цел насърчаване на свързаността в подкрепа на икономическото възстановяване от кризата с COVID-19 в Съюза (C(2020) 6270 final).

²⁸ С Директивата относно мерките за намаляване на разходите (Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на електронни съобщителни мрежи с висока скорост, ОВ L 155, 23.5.2014 г., стр. 1) се осигуряват по-бързи, опростени и прозрачни процедури за издаване на разрешителни.

²⁹ В съответствие с директивата относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на широколентови мрежи новите сгради следва да бъдат оборудвани с високоскоростна физическа инфраструктура (като мини-канални) и да осигуряват достъп до инфраструктурата в сградата.

³⁰ Строителните работи например като разкопаването на пътища за полагане на високоскоростни широколентови кабели съставляват до 80 % от разходите за изграждане на широколентови мрежи.

³¹ Вж. Решение на Комисията C(2010)889 от 8 февруари 2010 г., дело № 383/09 — Германия — Изменение на схемата за държавна помощ за широколентови мрежи № 150/2008 — Широколентови мрежи в селските райони на Саксония (ОВ С 93, 13.4.2010 г., стр. 8). Този случай

тези строителни работи може да включва държавна помощ, ако те са ограничени или ясно насочени към широколентовия сектор или към един или няколко избрани широколентови оператори.

- (10) За да улеснят достъпа до съществуваща физическа инфраструктура по прозрачен начин, доставчиците на обществени съобщителни мрежи имат правото на достъп до минимална информация при поискване, свързана с местоположението и маршрута, вида и текущата употреба на инфраструктурата, както и на звено за контакт.
- (11) В Препоръката относно инструментариума за свързаност (Connectivity Toolbox) се предоставят насоки за разработването на най-добри практики за насърчаване на свързаността, които се базират на Директивата относно мерките за намаляване на разходите за широколентови мрежи и разпоредбите на Европейския кодекс за електронни съобщения с цел да се идентифицират най-ефективните мерки, които да позволят на операторите и да ги поощрят да въвеждат мрежи с много висок капацитет. На 25 март 2021 г. Комисията прие общ инструментариум на Съюза за свързаност³², който съдържа набор от най-добри практики, считани за най-ефикасни, за да се позволи на операторите и те да бъдат поощрявани да въвеждат мрежи с много висока капацитет.

7. ЛИПСА НА ПРЕДИМСТВО

7.1. ИНВЕСТИЦИИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПАЗАРА

- (12) Ако държавен орган инвестира в разработването на широколентова инфраструктура при условия, сравними с тези на частен инвеститор, опериращ при нормални пазарни условия, в съответствие с принципа на оператор в условията на пазарна икономика (ПОУПИ), няма да бъде включена държавна помощ³³.
- (13) Според съдебната практика на Съда от принципа на равното третиране следва, че капиталът, предоставен от държавата пряко или косвено на разположение на предприятие при обстоятелства, които съответстват на обичайните пазарни

се отнася до ситуация, в която общите строителни работи, като пътната поддръжка, не представляват държавна помощ. Мерките, предприети от германските власти, представляваха „обща строителни работи“, които във всички случаи биха били осъществени от държавата за целите на поддръжката. Възможността за поставяне на канали и широколентова инфраструктура при поддръжка на пътищата — и на разноски на операторите — беше обявена публично и не беше ограничена единствено към сектора за широколентов достъп или насочена към него. Не може обаче да се изключи, че публичното финансиране на тези строителни работи попада в обхвата на понятието за помощ по член 107, параграф 1 от ДФЕС, ако те са ограничени до сектора за широколентов достъп или ясно насочени към него.

32 <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/connectivity-toolbox-member-states-agree-best-practices-boost-timely-deployment-5g-and-fibre>.

33 За повече подробности вж. раздел 4.2 от Известието относно понятието за държавна помощ. Следва да се отбележи, че само предимствата и задълженията, свързани с ролята на държавата като икономически субект, с изключение на тези, свързани с ролята ѝ като публичен орган, могат да бъдат вземани предвид (напр. ако за държавна намеса има причини, свързани с държавна политика, като например преодоляване на цифровото разделение, поведението на държавата, което е рационално от гледна точка на държавната политика, може да включва и съображения, които обичайно би имал и стопански оператор на пазара.

условия, не може да се разглежда като държавна помощ. Когато капиталова инвестиция или вливане в капитала от публичен инвеститор не съдържат достатъчно перспективи за реализиране на печалба дори и в дългосрочен план, тази намеса следва да се счита за държавна помощ по смисъла на член 107 от ДФЕС и нейната съвместимост с общия пазар следва да бъде оценена единствено въз основа на критериите, посочени в тази разпоредба³⁴.

- (14) Съответствието с пазарните условия трябва да бъде установено предварително³⁵ на базата на информацията, налична към момента на взимане на решение за намесата (напр. посредством бизнес план, базиран на стопански изчисления, сравними с тези, които при подобни обстоятелства би извършил един рационален стопански оператор на пазара, за да определи рентабилността или стопанските предимства на сделката). Съответствието на дадена сделка с пазарните условия може да бъде установено директно посредством конкретна за трансакцията пазарна информация: когато сделката се извършва „*pari passu*“ от публичноправни субекти и частни оператори³⁶; или когато се отнася до продажбата и закупуването на активи, стоки и услуги (или други съпоставими сделки), извършени чрез открити, прозрачни, недискриминационни и безусловни тръжни процедури³⁷. Ако намесата на държавните органи не е „*pari passu*“ с тази на частните оператори или дадена сделка не е била осъществена чрез търг, може да е възможно да се докаже, че сделката съответства на пазарните условия, посредством сравнителен анализ³⁸ или други методи на оценка³⁹. Разглеждат се специфични съображения, за да се установи, че условията по заеми и гаранции съответстват на пазарните⁴⁰.

³⁴ Решение на Съда от 21 март 1991 г., *Италия/Комисия*, C-303/88, ECLI:EU:C:1991:136, точки 20 — 22;

³⁵ Последващи икономически оценки, включващи ретроспективни констатации, че инвестицията, извършена от въпросната държава членка, действително е била рентабилна, няма да са достатъчни.

³⁶ Вж. параграфи от 86 до 88 от Известието относно понятието за държавна помощ. По-специално една сделка може да бъде счетена за *pari passu*, след като се извърши оценка по следните критерии: а) дали намесата на публичните органи и на частните оператори е решена и осъществена по едно и също време или между тези намеси има промеждутък от време, през който е настъпила промяна в икономическата ситуация; б) дали условията на сделката са едни и същи за публичните органи и за всички участващи частни оператори, като се вземе предвид също така възможността с течение на времето равнището на риска да се повиши или понижи; в) дали намесата на частните оператори има действително икономическо значение и дали не е просто символична или незначителна; и г) дали началната позиция на публичните органи и на участващите частни оператори е съпоставима по отношение на сделката, като се вземе предвид например тяхната предишна експозиция към въпросните предприятия, възможните полезни взаимодействия, които могат да бъдат постигнати, степента, в която различните инвеститори поемат сходни разходи по сделката, или всяко друго обстоятелство конкретно за публичния орган или частния оператор, което би могло да наруши съпоставянето.

³⁷ Вж. параграфи от 89 до 96 от Известието относно понятието за държавна помощ.

³⁸ Сравнителен анализ с оглед на условията, при които са се осъществили сравними сделки, осъществени от сравними частни оператори в сравними ситуации. Вж. параграфи от 98 до 100 от Известието относно понятието за държавна помощ.

³⁹ Вж. параграфи от 100 до 105 от Известието относно понятието за държавна помощ.

⁴⁰ Вж. параграфи от 108 до 114 от Известието относно понятието за държавна помощ.

- (15) В широколентовия сектор⁴¹ Комисията е изяснила в практиката си, че съответствието на публична инвестиция с пазарните условия може да се докаже⁴² например ако е извършена по същото време⁴³, при равни условия (и следователно при същото равнище на рискове и ползи), както стопански значимо участие на частен оператор (напр. в капитал, обща стойност, дял от общите разходи) на сравними размер и ситуация, оперирайки при нормални условия на пазарна икономика („успоредно участие“). Анализът на успоредното участие представлява един, но не задължително единственият елемент за установяване на липса на държавна помощ. Други елементи също са уместни, като съществуването на предварителен надежден бизнес план (за предпочитане потвърден от външни експерти), който доказва, че инвестицията осигурява целесъобразна норма на възвръщаемост за инвеститора или инвеститорите в съответствие с нормалната пазарна възвръщаемост, която може разумно да се очаква от оператори в подобни проекти, които вземат предвид равнището на риск и бъдещите очаквания (на базата на изчисляване на вътрешната норма на възвръщаемост на инвестицията или изчисления на нетната текуща стойност)⁴⁴. Както се подчертава в случаите от практиката,

41 Вж. Решение на Комисията C(2007) 6072 final от 11 декември 2007 г., по дело C-53/2006 (ex № 262/2005, ex CP 127/2004) — Нидерландия — Citynet Amsterdam (OB L 247, 16.9.2008 г., стр. 27) и Решение на Комисията C(2012)5051 final от 25 юли 2012 г., дело SA.33063 — Италия — Trentino NGA (OB C 323, стр. 6). В делото „Citynet Amsterdam“ Комисията потвърждава, че инвестицията от страна на град Амстердам в мрежа от типа оптичен кабел до дома (FttH) не включва държавна помощ. В делото „Trentino“ Комисията изразява значителни съмнения, че проектът е отговорил на критериите за съответствие с пазарните условия. Проектът Trentino NGN, за който Комисията е известена през 2012 г., се отнася за публично-частно партньорство между провинция Тренто и Telecom Italia (TI) за разгръщането на мрежа от следващо поколение (NGN), включително FTTN в отдалечени райони в провинцията. Провинцията е направила парична вноса от 50 милиона евро, а TI е предоставила подкрепа в натура, включително 1) неотменяеми права за незабавно използване на съществуващата ѝ пасивна инфраструктура (канали и стълбове), и 2) собствеността на цялата медна мрежа с перспективата за мигриране на клиентите в новата FTTN мрежа, която е трябвало да бъде изградена. Към проекта се присъединяват още две заинтересовани страни с по-малко финансово участие. Шест години след първата вноса или след активирането на определен брой линии в новата мрежа, TI решава да упражни опция за покупка и да придобие пълна собственост върху Trentino NGN. Освен това Telecom Italia е трябвало да бъде определена за доставчик на услуги за Trentino NGN за строителството и оперирането на мрежата, както и за предоставянето на услуги за свързаност. По-конкретно Комисията е имала съмнения относно това дали: а) Оценката на подкрепата в натура на Telecom Italia е извършена при пазарни условия и не съдържа скрити предимства за TI, и по-конкретно стойността на изключването на медната мрежа; б) Няма скрити предимства от отделните договори, определящи TI като доставчик на услуги на Trentino NGN и услуги за свързаност на крайните потребители; в) Проектът е бил ефективно рентабилен от гледна точка на инвеститор в пазарна икономика; и г) Опцията за покупка, призната от Telecom Italia, не ограничава възвръщаемостта на провинция Тренто до степен, в която един частен инвеститор не би приел предвид равнището на риск, предприето от провинция Тренто като финансов инвеститор в проекта.

42 Вж. Решение на Комисията C(2007) 6072 final от 11 декември 2007 г. по дело C-53/2006 (ex № 262/2005, ex CP 127/2004) — Нидерландия — Citynet Amsterdam (OB L 247, 16.9.2008 г., стр. 27).

43 Съществуването на последователни държавни намеси, свързани с един и същ инфраструктурен проект за широколентова мрежа, може да анулират заключението, че подобна мярка би била възприета и от инвеститор в пазарната икономика. Вж. параграф 81 от Известието относно понятието за държавна помощ.

44 За повече информация в този смисъл вж. глава 4.2 и по-конкретно параграфи от 101 до 105 от Известието за понятието „държавна помощ“. Вж. също Решение на Комисията C(2012) 3025 final от 8 май 2012 г., дело SA.22668 (C 8/2008 (ex № 4/2008) — Испания — Ciudad de la Luz film studios (OB L 85, 23.3.2013 г., стр. 1) и Решение на Комисията C(2012)5051 final от 25 юли 2012 г., дело SA.33063 — Италия — Trentino NGA (OB C 323, стр. 6).

когато в проекта участват частни инвеститори, условие *sine qua non* е, че те следва да поемат търговския риск, свързан с инвестицията, при същите срокове и условия като публичния инвеститор, така че публичната инвестиция не попада в обсега на правилата за държавна помощ⁴⁵. Това важи също и за други форми на държавна подкрепа, като например заеми при изключително изгодни условия или гаранции⁴⁶.

- (16) Публичната намеса по силата на ПОУПИ може да е уместна за различно изграждане на мрежи, особено в градски/периферни градски райони, където има достатъчно търговски причини, които да позволят надеждна търговска инвестиция от страна на частни и публични партньори при нормални пазарни условия. Например в градски райони и основни сухоземни транспортни пътища, където изграждането на 5G мрежи може да привлече частно финансиране, държавите членки може да обмислят доколко частните оператори и държавните субекти биха могли да участват в проект за изграждане на мобилна 5G мрежа или 5G коридор в съответствие с нормалните пазарни условия. В такъв случай няма да има участие на държавна помощ. Такива проекти може да приемат формата на съвместни предприятия или структурата на програми или фондове със собствен капитал⁴⁷ в подкрепа на операторите за изграждането на нови или модернизирането на съществуващи мрежи с общата цел да се привлекат допълнителни частни инвестиции. Такива мерки не биха включвали държавна помощ, ако са разработени в съответствие с обичайните пазарни условия.

а. Експлоатация на широколенцова инфраструктура, поверена като услуга от общ икономически интерес (УОИИ) в съответствие с критериите по делото Altmark

- (17) В някои случаи държавите членки могат да решат, че предоставянето на електронна съобщителна мрежа следва да се разглежда като услуга от общ икономически интерес (УОИИ)⁴⁸ по смисъла на член 106, параграф 2 от ДФЕС и съдебната практика по делото Altmark и да предоставят публично финансиране на тази основа. В такъв случай държавната помощ се изключва.

⁴⁵ Вж. параграф 17 от Насоките за широколентови мрежи от 2013 г.

⁴⁶ Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции, ОВ С 155, 20.6.2008 г., стр. 10—22 и поправката на известието, ОВ С 244, 25.9.2008 г., стр. 32.

⁴⁷ Вж. параграфи от 108 до 114 от Известието относно понятието за държавна помощ.

⁴⁸ Според съдебната практика предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (УОИИ), следва да са били натоварени с тази задача с акт на публичен орган. В тази връзка услугата от общ икономически интерес може да бъде възложена на оператор чрез предоставянето на концесия за обществена услуга, вж. съдебно решение на Първоинстанционния съд от 13 юни 2000 г., ЕРАС — *Empresa para a Agroalimentação e Cereais, SA/Комисия*, съединени дела T-204/97 и T-270/97, ECLI:EU:T:2000:148, параграф 126 и решение на Първоинстанционния съд от 15 юни 2005 г., *Fred Olsen, SA/Комисията*, T-17/02, ECLI:EU:T:2005:218, параграфи 186, 188—189.

- (18) Компенсацията за предоставянето на широколентови услуги, определени като УОИИ, не включва държавна помощ, ако спазва следните кумулативни условия (така наречените „условия по делото *Altmark*“)⁴⁹:
- Първо, инфраструктурният проект ще е необходим за предоставянето на действителни услуги от общ икономически интерес, за чиято цел предприятието бенефициер е натоварено с ясно определени задължения за публични услуги; при широколентовите мрежи това означава спазване на условията, свързани с определението за УОИИ, заложено в раздел 3 от насоките.
 - Второ, параметрите, въз основа на които е изчислена компенсацията, трябва да бъдат предварително установени по обективен и прозрачен начин; при широколентовите мрежи компенсацията следва да бъде определена предварително, за да обхване очаквания недостиг на финансиране за определен период от време⁵⁰.
 - Трето, компенсацията не трябва да надхвърля необходимото за покриване изцяло или отчасти на разходите, направени при изпълнението на задълженията за извършване на обществена услуга, като се имат предвид свързаните с това приходи, както и разумна печалба за изпълнението на тези задължения; при широколентовите мрежи компенсацията следва да е ограничена до предоставянето на услуги за достъп на едро.
 - Четвърто, когато предприятието, което трябва да изпълнява задължения за публични услуги, не е избрано в резултат на процедура за обществени поръчки за избор на оферент, който има способността да предоставя такива услуги при най-ниска цена за общността, равнището на компенсация следва да бъде определено въз основа на анализ на разходите на типично добре управлявано предприятие⁵¹.
- (19) Когато поне един от горните критерии не е изпълнен, публичната намеса представлява държавна помощ по смисъла на член 107 от ДФЕС. В такива ситуации помощта следва да се разглежда с оглед на условията за съвместимост на решението относно УОИИ или рамката относно УОИИ, като се вземат предвид конкретните условия, споменати в раздел 3 от насоките⁵².

⁴⁹ Вж. решение на Съда от 24 юли 2003 г., *Altmark Trans u Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415 и Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз за държавна помощ към компенсацията, предоставена за предлагането на услуги от общ икономически интерес (ОВ С 8, 11.1.2012 г., стр. 4).

⁵⁰ Вж. Решение на Комисията C(2016)7005 final от 7 ноември 2016 г. по дело SA.37183 (2015/NN) — Франция — Plan France Très Haut Débit (ОВ С 68, 3.3.2017 г., стр. 1).

⁵¹ В някои от случаите си за широколентови мрежи Комисията е признала липсата на държавна помощ поради изпълнението на критериите по делото *Altmark criteria*, напр. в Решение на Комисията C (2004) 4343 final от 16 ноември 2004 г., дело №381/2004 — Франция — *Projet de réseau de télécommunication haut débit des Pyrénées Atlantiques* (ОВ С 162, 2.7.2005 г., стр. 5), Решение на Комисията C(2009) 7426 final от 30 септември 2009 г., SA.21630 (№ 331/2008) — Франция — *Réseau à très haut débit en Hauts-de-Seine* (ОВ С 256, 23.9.2010 г., стр. 1) и Решение на Комисията C(2016)7005 final от 7 ноември 2016 г. по дело SA.37183 (2015/NN) — Франция — Plan France Très Haut Débit (ОВ С 68, 3.3.2017 г., стр. 1).

⁵² В такива случаи мерките ще трябва да бъдат разработени в съответствие с решението относно УОИИ или рамката относно УОИИ, като се вземат предвид конкретните условия на раздел 3 от настоящите насоки, или евентуално биха могли да бъдат разработени в съответствие с условията по делото *Altmark*.

7.2. ОБЩИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ ЗА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

- (20) При определени условия може да е възможно да се изключи, че е осигурено предимство на строителни компании, събиращи ваучери, например ако мярката е разработена като обща административна мярка. Такъв може да е случаят в ситуации, когато държавата членка предлага ваучери на потребители физически лица, които не извършват стопанска дейност, за общи строителни работи, например за да се подсигури технологичната готовност на нови конструкции и/или сгради. В такъв случай, за да се изключи наличието на държавна помощ, ваучерите следва да се предлагат на крайните потребители за използване на общи работи за всички комунални услуги (които може да включват, освен друго, електричество, газоподаване, вода, вътрешно окабеляване). Крайните потребители ще имат свободата да изберат строителната компания за извършването на общите работи, както и да се свържат с оператор на комунални услуги по свой избор (включително оператори на електронни съобщения), който предлага услуги за помещенията. Възможността да се възползват от ваучери следва да се предоставя по прозрачен и недискриминационен начин за всички заинтересовани оператори (без да се ограничава или да се насочва към оператори на електронни съобщения, а да е отворена за всички относими комунални услуги, напр. електричество, газоподаване, вода и т.н.).

8. ЛИПСА НА ЗАСЯГАНЕ НА ТЪРГОВИЯТА МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ЛИПСА НА НАРУШАВАНЕ НА КОНКУРЕНЦИЯТА

- (21) За случаите, обхванати от регламента относно *de minimis*⁵³, с много ниски стойности на публична подкрепа или от регламента относно *de minimis* по отношение на УОИИ⁵⁴, нарушаване на конкуренцията може да бъде изключено по принцип. За случаите, попадащи в обхвата на минималните изисквания на Регламента, не е необходимо предварително одобрение от Комисията. Държавите членки дори не трябва да уведомяват Комисията за такава обществена подкрепа.
- (22) Услуги, предоставяни посредством горещи точки за Wi-Fi, създадени в обществени административни сгради за предоставяне на достъп до обществени услуги и информация за гражданите, може да не нарушават или да не заплашват да нарушават конкуренцията при някои условия⁵⁵.

⁵³ Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 1).

⁵⁴ Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (*de minimis*) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, ОВ L 114, 26.4.2012 г., стр. 8.

⁵⁵ Дейността би се смятала за нестопанска и така би попадала извън правилата за държавна помощ, ако през такива Wi-Fi мрежи се предлага достъп само до обществени услуги и съдържание за обществеността (вебсайтове на обществеността и вебсайтове на доставчици на обществени услуги), като се осигурява безплатен достъп до обществени услуги онлайн, които биха били налични безвъзмездно и офлайн (като административна информация, е-управление или нетърговска туристическа информация). За да запазят нестопанското естество, държавите членки следва да не допускат използването за търговски цели на новата мрежа за предоставяне на ширококоловни услуги на жилищни или стопански потребители. По този начин ще се ограничат рисковете от заместване на неограничения ширококоловен достъп до интернет и ще се намалят рисковете от нарушаване на конкуренцията по отношение на трети страни, предлагащи подобно съдържание и/или услуги (Решение на Комисията C(2007)2200 от 30 май 2007 г., дело №24/2007 — Чешка република — Общинска безжична мрежа на Прага (ОВ C 141, 26.6.2007 г., стр. 2.).

ПРИЛОЖЕНИЕ III — ОБИЧАЙНИ СЛУЧАИ НА НАМЕСА ПРИ ПОДКРЕПА ЗА ШИРОКОЛЕНТОВИ МРЕЖИ

- (1) В практиката си Комисията е наблюдавала определени повтарящи се механизми за финансиране, използвани от държавите членки за стимулиране изграждането на широколентови мрежи, които обикновено представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, освен ако финансирането е извършено при пазарни условия в съответствие с принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика (вж. приложение III). Следният списък е пример, който не е изчерпателен, тъй като публичните органи могат да разработят различни начини за подпомагане на изграждането на широколентовия достъп или да се отклонят от описаните модели.
- (2) Модел на финансиране на разликата При модела на финансиране на разликата държавата членка подкрепя изграждането на фиксирани или мобилни мрежи, като финансира дисбаланса между това, което е жизнеспособно от търговска гледна точка, и целта, която органът, предоставящ помощта, има за цел да постигне⁵⁶. Държавата членка⁵⁷ предоставя директни парични средства или субсидии на инвеститори в широколентови мрежи⁵⁸ за проектиране, изграждане, управление и използване за търговски цели на мрежа, като взема предвид относимите постъпления и разумната печалба. При модела на финансиране на разликата разумната печалба се определя като процента на възвръщаемост на един инвеститор, като се вземе предвид равнището на риск, присъщо на широколентовия сектор, както и видът на предоставяните услуги. Необходимият процент на възвръщаемост на инвестициите обикновено се определя от средната претеглена цена на капитала (ПСЦК). Когато се определя какво означава разумна печалба, държавите членки могат да въведат стимулиращи критерии, свързани по-специално с качеството на предоставената услуга и ползите от производствената ефективност. Увеличената ефективност следва да не е за сметка на качеството на предоставената услуга. Възнаграждението за постигната увеличена производствена ефективност следва да се определя на такова равнище, че да се позволи балансираното ѝ споделяне между инвеститора в широколентова мрежа и държавата членка и/или потребителите. При модела на финансиране на разликата изградената инфраструктура е изцяло собственост на бенефициера на помощта, който носи рисковете, свързани с изграждането на нова инфраструктура и привличането на достатъчно клиенти.
- (3) Подкрепа в натура: В този случай държавите членки подкрепят изграждането на фиксирани или мобилни мрежи, като предоставят на разположение на операторите на електронни съобщения съществуващи или новопостроени инфраструктури. Тази подкрепа може да приема различни форми, като най-често срещаната е тази, при която държавите членки предоставят пасивни широколентови инфраструктури чрез извършване на дейности в областта на гражданското строителство (например чрез прокарване на път) чрез поставяне на канали или неизползвани оптични нишки, или като предоставят достъп до съществуваща инфраструктура (например канали, стълбове или кули).

⁵⁶ „Финансирането на разликата“ се отнася до разликата между инвестиционните разходи и очакваните печалби за жизнения цикъл на мрежата.

⁵⁷ Или всеки друг държавен орган, който предоставя помощта.

⁵⁸ Терминът „инвеститори“ означава предприятия или оператори на електронни съобщителни мрежи, които инвестират в изграждането и разгръщането на широколентови инфраструктури.

- (4) Модел на преки инвестиции: При модела на преки инвестиции държавата членка изгражда фиксирана или мобилна мрежа и я експлоатира директно посредством клон на държавната администрация или вътрешен оператор⁵⁹. Финансираната от държавата мрежа често се оперира като мрежа само за търговия на едро, за да бъде на разположение на доставчици на широколентови услуги на дребно при недискриминационни условия.
- (5) Модел на концесиониране: При модела на концесиониране държавата членка финансира разгръщането на фиксирана или мобилна широколентова електронна съобщителна мрежа, която остава публична собственост, но чиято експлоатация ще бъде предложена посредством процедура за конкурентен подбор на доставчик на електронни съобщения, който да я управлява и да я експлоатира за търговски цели. Мрежата може да се управлява от оператор на електронни съобщения, който да предоставя услуги на едро, или в противен случай да предоставя услуги както на едро, така и на дребно.

⁵⁹ Решение на Комисията C(2011) 7285 final от 19 октомври 2011 г. по дело № 330/2010 — Франция — Programme national „Très Haut Débit“ — Volet B (ОВ С 364, 14.12.2011 г., стр. 2), което обхваща различни интервенционни условия, сред които това условие, според което collectivités territoriales (районите на местно самоуправление) могат да експлоатират собствени широколентови мрежи като дейност на „régie“ (публично дружество).

ПРИЛОЖЕНИЕ IV — ИНФОРМАЦИЯТА СЛЕДВА ДА БЪДЕ ПУБЛИКУВАНА ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ С ОГЛЕД НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ЗА ПРОЗРАЧНОСТ

Информацията за отделни възлагания според параграф 202, буква b) от насоките трябва да включва следното⁶⁰:

— идентичността на бенефициера на помощта;

— наименование;

— идентификатор на бенефициера на помощта;

— вид на бенефициера на помощта към момента на кандидатстване:

— МСП;

— голямо предприятие;

— регион, в който се намира бенефициерът на помощта, по ниво II от NUTS или по-ниско ниво;

— основен сектор или дейност на бенефициера на помощта за дадената помощ, идентифициран от групата по NACE (трицифрен цифров код)⁶¹

— елемент на помощ, изразен изцяло в национална парична единица. За схеми под формата на данъчно предимство информацията за размера на индивидуалните помощи⁶² може да бъде предоставена в следните диапазони (в млн. евро):

— [0,1—0,5];

— [0,5—1];

— [1—2];

— [2—5];

— [5—10];

— [10—30];

— [30—60];

— [60—100];

— [100 и повече].

— ако е различен от елемента на помощ — номиналният размер на помощта, изразен изцяло в националната валута⁶³;

⁶⁰ С изключение на търговските тайни и друга поверителна информация в надлежно обосновани случаи и при условие, че Комисията е съгласна (Съобщение на Комисията относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ, С(2003) 4582 (ОВ С 297, 9.12.2003 г., стр. 6).

⁶¹ Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои регламенти относно специфичните статистически области (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁶² Сумата, която трябва да се публикува, е максималната допустима данъчна полза, а не сумата, приспадната всяка година (например при данъчен кредит се публикува максималният допустим данъчен кредит, а не действителната сума, която би могла да зависи от облагаемите приходи и се променя всяка година).

⁶³ Брутен еквивалент на безвъзмездна помощ или, когато е приложимо, размер на инвестицията. За оперативни помощи може да бъде предоставена помощ в размер на годишния размер на помощта за един бенефициер. При фискални схеми тази сума може да бъде предоставена в рамките,

— инструмент на помощта⁶⁴:

— безвъзмездни средства/лихвена субсидия/отписване на дълг;

— заем/подлежащи на възстановяване авансови плащания/помощ, която подлежи на възстановяване;

— обезпечение;

— данъчно облекчение или освобождаване от данъци;

— рисково финансиране;

— друго (моля, посочете);

— дата на отпускане и дата на публикуване на помощта;

— цел на помощта;

— наименование на органа или органите, предоставящи помощта;

— когато е приложимо, наименование на упълномощения субект и наименования на подбраните финансови посредници;

— референция на мярката за помощ, както е посочена в решението за одобрение в съответствие с настоящите насоки.

определени в параграф 139. Сумата, която трябва се публикува, е максималната допустима данъчна полза, а не сумата, приспадана всяка година (например при данъчен кредит се публикува максималният допустим данъчен кредит, а не действителната сума, която може да зависи от облагаемите приходи и се променя всяка година).

⁶⁴ Ако помощта е отпусната посредством няколко инструмента за помощ, размерът на помощта се посочва по инструменти.

**ПРИЛОЖЕНИЕ V — ИНФОРМАЦИЯТА, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПРЕДОСТАВЕНА ОТ
ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ЗА ДОКЛАДВАНЕ**

Докладът по смисъла на параграф 208 от насоките трябва да включва информация за относимия отчетен период и за всеки отделен проект, изпълнен при прилагането на мярката за помощ, одобрен в съответствие с тези правила, относно:

- наименование на бенефициера или бенефициерите на помощта;
- общата цена (или прогнозираната обща цена) на проекта и средната цена на обхванатите помещения (определени в съответствие с параграф 10 от приложение I);
- стойност на предоставената помощ и разходване на помощта;
- интензитет на помощта;
- източници на публично финансиране;
- процентите на покритие преди и след държавната намеса (в абсолютни и процентни стойности);
- при проекти в подкрепа на изграждането на електронна съобщителна инфраструктура:
 - дата на въвеждане в употреба на инфраструктурата;
 - изградена технология в финансираната от държавата инфраструктура;
 - минимална и средна скорост (на качване и изтегляне) на предоставяните услуги;
 - предлагани продукти за достъп на едро, включително условия за достъп и цени/методика за ценообразуване; заявени продукти за достъп на едро при разумно търсене и обработване на такива заявки;
 - брой търсещи достъп и доставчици на услуги, използващи достъп на едро;
 - брой домакинства и предприятия, обхванати от финансираната от държавата инфраструктура.
 - степени на усвояване
- за проекти, подкрепящи използването на електронни съобщителни услуги, като ваучери:
 - продължителност на мярката за помощ;
 - стойност на ваучера;
 - подкрепяни абонаменти/услуги, включително подкрепа за устройства на потребителите или за вграждане на окабеляване и/или окачен кабел с частен домейн;
 - степени на усвояване и брой крайни потребители, които са се възползвали от мярката за помощ (по категория, напр. крайни

потребители физически лица, МСП, и по вид подкрепяни абонаменти/услуги);

- брой допустими доставчици на широколентови услуги;
- брой доставчици на широколентови услуги, които действително са се възползвали от мярката за помощ;
- еволюцията на пазарното положение на операторите по вид подкрепяни абонаменти/услуги, като се вземе предвид относимата инфраструктура и технологии (напр. FTTH, FTTC, DOCSIS, FWA и т.н.);
- цени на едро и дребно преди и след изпълнението на мярката.